

ŚWIĘTO SZKOŁY
4 grudnia 2020r.
59 ROCZNICA
ŚMIERCI PATRONA

KSIĄDZ, ŻOŁNIERZ, BOHATER Z KASZUB

Ks. gen. Józef Wrycza (1884 – 1961)

ps. „Rawycz”, „Delta”, „Śmiały”, zwany również księdzem generałem – proboszcz Wojska Polskiego, duchowny katolicki, legendarny działacz niepodległościowy na Pomorzu w latach 1917-1920, działacz społeczny i polityczny, przywódca organizacji konspiracyjnych Wojskowa Organizacja Niepodległościowa i Tajna Organizacja Wojskowa „Gryf Pomorski” podczas okupacji niemieckiej. Proboszcz parafii Bożego Ciała w Tucholi. Patron Szkoły Podstawowej nr 1 w Tucholi. Pośmiertnie awansowany do stopnia generała brygady.

Franciszka i Franciszek Wryczowie z dziećmi. Od lewej: Józef, Agnieszka, Piotr (na kolanach) i Maria. Ojciec prowadził piekarnię, matka była krawcową.

źródło: Krzysztof Korda. KSIĄDZ JÓZEF WRYCZA. BOHATEROWIE NIEPODLEGŁEJ. IPN

DZIECIŃSTWO

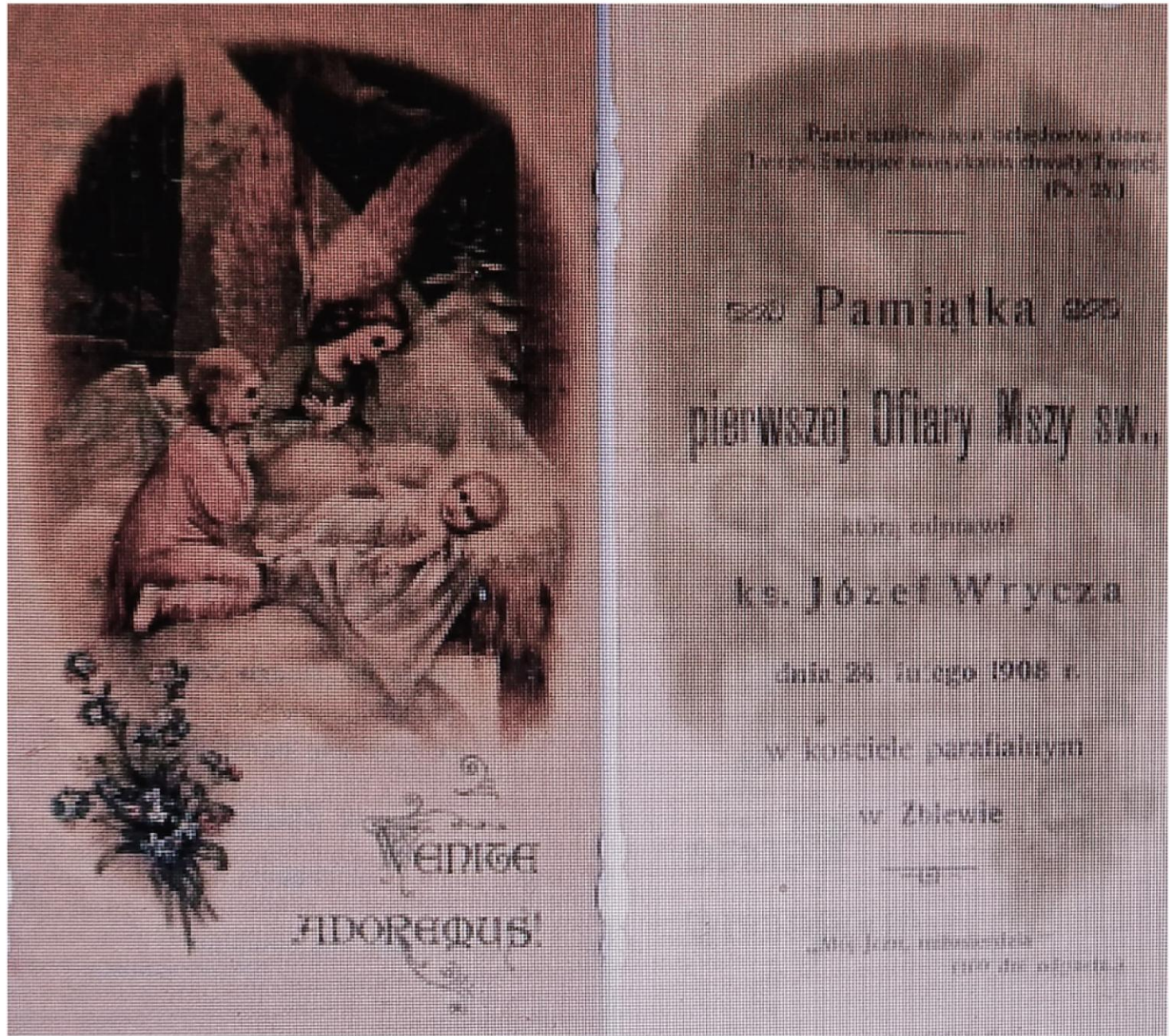
Rodzina Wryczów
przed piekarnią w Zblewie

Zdjęcia za: Krzysztof Korda. Ks. ppłk Józef Wrycza
(1884–1961). Biografia historyczna

I MŁODOŚĆ

Koledzy z lat szkolnych.
Józef Wrycza pierwszy z prawej

Obrazek ks. Józefa Wryczy z mszy prymicyjnej w Zblewie

źródło: Krzysztof Korda. *KSIĄDZ JÓZEF
WRYCZA. BOHATEROWIE NIEPODLEGŁEJ.
IPN*

W dniu zaślubin Polski z morzem
Ks. Wrycza wygłosił kazanie podczas
mszy polowej, w którym znalazły się
takie oto słowa świadczące o wielkiej
miłości
do Polski i Kaszub, jego ziemi rodzinnej:
*(...) I otóż dzisiaj nadeszła ta chwila
historyczna, w której Kaszubi
Ojczyźnie oddają w posiadanie ten
klejnot, uporczywie w zaciętym
boju strzeżony. Morze to nasze piękne,
ukochane polskie morze
dzisiaj wraca pod skrzydła opiekuńcze
Orła Białego.
Polsko, Ojczyzno moja nad życie
ukochana (...).*

Zaślubiny Polski z morzem w Pucku, 10 lutego 1920 r.
(zbiory Narodowego Archiwum Cyfrowego)

Gdy 1 września 1939 r. wybuchła wojna, wojska niemieckie bardzo szybko dotarły do Wiela. Okupanci chcieli aresztować miejscowego proboszcza. Nie zastali go wówczas na plebanii. Wrycza zdążył się ukryć, po kilku dniach jednak postanowił stawić się na komisariacie. Gdy tylko się zorientował, że celem wezwania jest niezwłoczne dokonanie jego aresztowania, czym prędkiej uciekł z siedziby policji. Od tego momentu aż do zakończenia wojny ukrywał się przed Niemcami.

Zagroda Zmudów-Trzebiatowskich z Czarnej Dąbrowy, w której ukrywał się ks. Wrycza przeniesiona do Kaszubskiego Parku Etnograficznego we Wdzydzach Kiszewskich

Wiele. 29.09.2019r.
Udział społeczności
szkolnej w Uroczystości
awansu
ks. ppłka Józefa Wryczy
na stopień
generała brygady

Już w czasie wojny krążyła
legenda, że ks. Wrycza został
w 1944 roku mianowany
generałem przez władze
polskie w Londynie.

